

ΤΜΗΜΑ Β

3416

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 30ής ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2013

Αριθμός 4066

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ 2009
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: ΔΕΣΜΗ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

Στις 23 Ιουλίου 2013 κοινοποιήθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο νέο μέτρο με τίτλο: «ΔΕΣΜΗ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας» (εφεξής το «Μέτρο») που τροποποιεί το υφιστάμενο ομότιπλο καθεστώς ενισχύσεων το οποίο λήγει στις 31/12/2013 (εφεξής «το υφιστάμενο μέτρο»). Η Απόφαση του Εφόρου με Αριθμό 310, με την οποία ενέκρινε το υφιστάμενο μέτρο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας της 5^{ης} Ιουνίου 2009¹. Στη συνέχεια, η Αρμόδια Αρχή, στις 6 Αυγούστου 2013, απέστειλε ορισμένες επιπρόσθετες πληροφορίες για το μέτρο οι οποίες ζητήθηκαν από τον Έφορο.

Η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με την τελευταία επιστολή της, επιθυμεί την παράταση της διάρκειας του υφιστάμενου μέτρου μέχρι τις 31/12/2014. Κατά τη δωδεκάμηνη παράταση της διάρκειας του υφιστάμενου μέτρου θα καταστεί δυνατή η ανακοίνωση νέων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων από την Αρμόδια Αρχή. Στο πλαίσιο της παράτασης δε θα υπάρχουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις στα επιμέρους Προγράμματα, καθώς και στους γενικούς κανόνες συμμετοχής, όπως αυτά αναφέρονται στο κείμενο της προκήρυξης του υφιστάμενου μέτρου. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ανέρχεται στα €3,5 εκατομμύρια. Το υφιστάμενο μέτρο συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ωστόσο, οι προσκλήσεις που θα ανακοινωθούν κατά την περίοδο εφαρμογής του νέου Μέτρου θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά με κρατικούς πόρους.

Το Μέτρο στοχεύει στην προώθηση της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας μέσω της επιδότησης ερευνητικών έργων υψηλής ποιότητας και την ανάπτυξη του ερευνητικού δυναμικού, και επιδιώκει την προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας σε διάφορους τομείς της κυπριακής κοινωνίας, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου, σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να προχωρήσει σε τροποποίηση μέτρου κρατικών ενισχύσεων εγκριθέντος δυνάμει του άρθρου 10 του Νόμου, προτού αυτή προβεί στην εφαρμογή τέτοιας τροποποίησης, κοινοποιεί την προπρόθενη τροποποίηση στον Έφορο και αναμένει την έκδοση απόφασής του αναφορικά με αυτήν. Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(β) του Νόμου, ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιαστική, στην οποία περίπτωση ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης εξακολουθεί να ισχύει ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιαστική στην οποία περίπτωση εξετάζει το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επί αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 (γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 [τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»)] της Συνθήκης περί της ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ»), οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων αποτελούν νέα ενίσχυση και συνεπώς πρέπει να κοινοποιούνται εκ νέου για έγκριση. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ³, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Η παράταση της διάρκειας συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004. Ως εκ τούτου επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου.

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρ. 1943 της 05.06.2009, σ. 2320.

² Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 83 της 27.03.1999, σ. 1.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 140 της 30.04.2004, σ. 1.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Όπως προνοεί η προειρηθείσα Απόφασή μου, το μέρος του υφιστάμενου μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας⁴ (εφεξής ο «Κανονισμός 1998/2006») δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση. Το εν λόγω συμπέρασμα δε μεταβάλλεται. Ο Κανονισμός 1998/2006 ισχύει μέχρι τις 31/12/2013 αλλά σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του εν λόγω κανονισμού, κάθε ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία πληροί τους όρους του μπορεί νομίμως να χορηγηθεί εντός ενός περαιτέρω, εξάμηνου. Ως εκ τούτου, η χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με βάση τον Κανονισμό 1998/2006 μπορεί να συνεχιστεί με τους ίδιους όρους έως τις 30/6/2014. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βρίσκεται στα τελικά στάδια επεξεργασίας του νέου κανονισμού ήσσονος σημασίας ο οποίος θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό 1998/2006 και ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε ισχύ πριν από τις 31/12/2013. Με την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει το νέο κανονισμό ο οποίος θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό 1998/2006 τότε μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στα πλαίσια του Μέτρου μέχρι τις 31/12/2014. Εναλλακτικά οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θα πρέπει να τερματιστούν στις 30/6/2014, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να έχουν δοθεί όλες οι εγκρίσεις στους δικαιούχους, κατά τρόπο νομικά δεσμευτικό. Για σκοπούς διαφάνειας κατά τη χορήγηση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση του εξής όρου στο Μέτρο: «*Η μη υπέρβαση του ανωτάτου ορίου εξασφαλίζεται με την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπουν οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009 και 2012 (Κ.Δ.Π. 364/2009 και 501/2012) όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης από την Αρμόδια Αρχή.*»

Το μέρος του Μέτρου που αφορά τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης ερευνητικών φορέων (το Μέτρο ορίζει τους φορείς αυτούς σύμφωνα με τον ορισμό των ερευνητικών οργανισμών στο κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία⁵) εξακολουθεί να μην αποτελεί κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, ισχύει η επισήμανση της προαναφερθείσας Απόφασης ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 3.1 του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (εφεξής το «Πλαίσιο»), η δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών δε συνιστά κρατική ενίσχυση μόνο εάν αφορά μη οικονομικές δραστηριότητες. Επειδή το Μέτρο παρέχει ενισχύσεις 100% σε αυτήν την κατηγορία δικαιούχων, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι η χρηματοδότησή τους δεν αφορά οικονομικές δραστηριότητες. Το Πλαίσιο αναφέρει ενδεικτικές κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. μίσθωση υποδομών, παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, πραγματοποίηση έρευνας βάσει συμβάσεων) και μη οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. η πραγματοποίηση ανεξάρτητης έρευνας για περισσότερη γνώση, περιλαμβανομένης της συλλογικής έρευνας, η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας, η εκπαίδευση για περισσότερους ανθρώπινους πόρους με καλύτερες δεξιότητες). Σημειώνεται, επίσης, ότι οι ερευνητικοί οργανισμοί που διεξάγουν και τα δύο είδη δραστηριοτήτων θα πρέπει από την 1.1.2009, ημερομηνία λήξης της μεταβατικής περιόδου που παρέχει το Πλαίσιο, να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς, σε διαφορετική περίπτωση το συμπέρασμα ότι η χρηματοδότησή τους δε συνιστά κρατική ενίσχυση δε θα ισχύει⁶.

Η διαπίστωση ότι οι ενισχύσεις που παρέχονται στα πλαίσια του Μέτρου και αφορούν Τμήματα του Δημόσιου Τομέα δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση επίσης εξακολουθεί να ισχύει καθότι, κατά κανόνα, δε συνιστούν επιχειρήσεις και κατά συνέπεια η χρηματοδότησή τους δεν εμπίπτει στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι δεν αποκλείεται μία συγκεκριμένη δραστηριότητα να θεωρείται οικονομικής φύσεως και κατά συνέπεια η χρηματοδότησή της από την Αρμόδια Αρχή να μην μπορεί να φτάσει το 100%.

Το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» στο μέρος του που οι ενδιαφερόμενοι δεν αιτούνται χρηματοδότηση από την Αρμόδια Αρχή αλλά απλώς απαιτούν την έγκριση των ερευνητικών τους προτάσεων για χρήση του εμβλήματος του Οργανισμού EUREKA εξακολουθεί να θεωρείται ότι δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθότι δεν υπάρχει απώλεια κρατικών πόρων.

Το Πρόγραμμα «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας» το οποίο αφορά την προκήρυξη ερευνητικών διαγωνισμών, στο οποίο οι δικαιούχοι δε συνιστούν επιχειρήσεις επίσης εξακολουθεί να μην αποτελεί κρατική ενίσχυση.

Το υπόλοιπο μέρος του υφιστάμενου μέτρου, που αποτελεί κρατική ενίσχυση, κρίθηκε ότι είναι συμβατό με όλες τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 8^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης⁷ (εφεξής ο «Κανονισμός 800/2008») κατά την αξιολόγηση στα πλαίσια της Απόφασης με αριθμό 310.

Όσον αφορά την παράταση του μέτρου, επισημαίνεται ότι το άρθρο 45 του Κανονισμού 800/2008 ορίζει ότι εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Παρά ταύτα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται προσχέδιο κανονισμού ο οποίος θα παρατείνει τη διάρκεια του Κανονισμού 800/2008 για περίοδο 6 μηνών δηλαδή μέχρι τις 30/6/2014. Επιπλέον, το άρθρο 44 προβλέπει ότι στο τέλος της περιόδου ισχύος του κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που απαλλάσσονται βάσει αυτού θα διατηρήσουν την απαλλαγή τους για μεταβατική περίοδο έξι μηνών, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Με την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει κανονισμό με τον οποίο θα παρατείνεται η ισχύς του Κανονισμού 800/2008 για περίοδο έξι μηνών τότε το Μέτρο μπορεί να παραταθεί μέχρι τις 31/12/2014. Εναλλακτικά, το

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 379 της 28.12.2006, σ. 5.

⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 323, της 31.12.2006, σελ. 1.

⁶ Βλέπε σημείο 10.2 του Πλαισίου

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214 της 09.08.2008, σ. 3.

Μέτρο θα πρέπει να τερματιστεί στις 30/6/2014, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να έχουν δοθεί όλες οι εγκρίσεις στους δικαιούχους κατά τρόπο νομικά δεσμευτικό.

Ως εκ των προεκτεθέντων, ο Έφορος εκδίδει θετική απόφαση για την τροποποίηση του υφιστάμενου μέτρου. Νοείται ότι όλες οι υπόλοιπες προϋποθέσεις του Μέτρου, πέραν της ημερομηνίας λήξης του καθώς και όλες οι επισημάνσεις που παρατέθηκαν στην προηγούμενη Απόφασή μου με αριθμό 310 εξακολουθούν να ισχύουν.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «*ΔΕΣΜΗ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας*», με το οποίο τροποποιείται το υφιστάμενο ομότιπλο μέτρο, συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης.
- B. Τα μέρη του Μέτρου που σύμφωνα με την Απόφαση με αριθμό 310 κρίθηκαν ότι δε συνιστούν κρατική ενίσχυση καθότι δεν πληρούν σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ εξακολουθούν να εκπίπτουν των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων, νοουμένου ότι θα τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις που τέθηκαν στην προαναφερθείσα απόφαση.
- Γ. Κατά το μέρος του το οποίο προνοεί ενισχύσεις de minimis το Μέτρο κρίθηκε ότι δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ. Με την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει νέο κανονισμό ο οποίος θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό 1998/2006 τότε εγκρίνεται η παράταση του Μέτρου μέχρι τις 31/12/2014. Εναλλακτικά, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θα πρέπει να τερματιστούν στις 30/6/2014, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να έχουν δοθεί όλες οι εγκρίσεις στους δικαιούχους κατά τρόπο νομικά δεσμευτικό. Για σκοπούς διαφάνειας κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση του εξής όρου στο Μέτρο: «*Η μη υπέρβαση του ανωτάτου ορίου εξασφαλίζεται με την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπουν οι περι Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009 και 2012 (Κ.Δ.Π. 364/2009 και 501/2012) όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης από την Αρμόδια Αρχή.*»
- Δ. Το υπόλοιπο μέρος του Μέτρου κρίθηκε ήδη ως συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008 και εγκρίθηκε από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου με την Απόφασή του με αριθμό 310. Με την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει κανονισμό με τον οποίο θα παρατείνεται η ισχύς του Κανονισμού 800/2008 για περίοδο έξι μηνών τότε εγκρίνεται η παράταση του Μέτρου μέχρι τις 31/12/2014. Εναλλακτικά, το Μέτρο θα πρέπει να τερματιστεί στις 30/6/2014, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να έχουν δοθεί όλες οι εγκρίσεις στους δικαιούχους κατά τρόπο νομικά δεσμευτικό.
- Ε. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας.

(Ονούφριος Κουλλά)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 21 Αυγούστου 2013

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.346 (863.2.1.6.1.1.11)